

Mannen som vågar vara för mycket

Kanske måste man kyssa döden för att bli fri på riktigt? När **Fredde Granberg** drabbades av avgrundsdyb sorg blev vardagsproblemen futtiga.

– Jag har varit med om en hel del tråkigt. Det har fått mig att inse att livet är för värdefullt för att tas på blodigt allvar, säger den kultförklarade komikern.

Text: **Magda Gad**

Foto: **Maria Östlin**

Fotoassistent: **Linn Berghagen Nilsson**

Tack Ronnie för lånet av din Chevrolet 4-Door Sedan -53.

SJUK HUMOR. Fredde Granberg har alltid skitt i om folk tycker att hans humor är vrickad. Det märktes under den här plåtningen. Han hängde över bilen, stod på den, stack ut benen genom fönstret, samtidigt som alla i teamet skrattade sig trötta. Till slut däckade fotoassistenten Linn i bagageluckan – och då satt bilden. Lite sjuk. Som Freddes humor.

FÖRVANDLAS.
Fredde Granberg går in i sin gamla roll som Ragge när han hoppar in i veteranbilen och utbrister: "Fy fan vilket inpökat baksäte!".

Morgondimman hänger askgrå över Årstafältet. Fredde Granberg slänger sig in i Chevroleten från 1953 så att det dunsar i fjädringen.

– Äh fy fan vilket inpökat baksäte!

För att riktigt testa sittkvaliteten tar han tag i förarsätets ryggstöd och gungar upp och ner med rumpan.

– Kom igen, så farligt är det väl inte, muttrar Ronnie från fram-sätet.

Fredde Granberg bara garvar där bak.

Ronnie vrider om nyckeln och bränner iväg på den avstängda körbanan. Det ryker och luktar bensin. Bilen saknar säkerhetsbälten, de blev obligatoriska först 1970, men det finns en vas med en blombukett i bredvidpassagerarsätet.

Runt halsen har Fredde Granberg ett långt, rött halsband med en pistol och en fredssymbol.

– Så att man har både och, klar-gör han.

För att världen inte är svartvit?

– Exakt.

Han om någon borde veta. Hans erfarenheter sträcker sig från kompromisslös prutthumor till nattsvart sorg. Det ena inom yrket, det andra privat.

Allt började under tidigt 1990-tal när Fredde Granberg gjorde Ronny och Ragge tillsammans med Peter Setzman – raggarduon som uppfann ordet "pök" som synonym till älskog och kultförklarades av en hel generation. Att ägaren till Chevroleten heter samma sak som den gamla parhästen är ett lustigt sammanträffande.

– Rooonny! Rooonny! ylar Fredde bak i bilen så att det vibrerar i skägget.

Googlar man Fredde Granberg inträffar något ännu lustigare – för den som gillar galghumor. När

Fakta

Namn: Fredrik Jörgen Granberg.

Ålder: 43.

Yrke: Komiker, regissör, författare.

Bor: Hus söder om Stockholm.

Familj: Frun Carola Granberg. Tvillingarna Molly och Dante, 6 månader. Dottern Stella, 9, från tidigare förhållande.

Bakgrund: Var med i *Sommarlov* och *Gerilla* tv på 90-talet. Uppfann *Ronny & Ragge* med Peter Setzman. Gjort musikvideos, barnböcker, barnprogram och parodifilm.

Aktuell: I SVT:s julkalender *Barna Hedenös uppfinner julen*.

Peter Setzman och Fredde Granberg som de populära raggarna Ronny & Ragge.

man knappar in hans namn föreslås "Fredde Granberg död" som automatiskt sökalternativ. Visst, man kan säga mycket om mannen som står med ena cowboykängan på Chevans front och poserar med ett vargflin – men död är han inte.

– Det beror nog på att jag inte har synt på ett tag och folk vet att jag har haft cancer, spånar han som möjlig teori till det makabra ryktet.

Sett i backspegeln delar han in sitt liv i två delar. Före testikelcancer. Och efter.

– Ronny och Ragge var före. Efter det började jag regissera mera. Jag tyckte inte att det var lika kul att stå framför kameran då. Hela kändisgrejen kändes jobbig.

Han var bara 26 år när den ena testikeln blev större. Det var en väldigt aggressiv tumör som tog plats – och redan hade hunnit växa in i andra vävnader när den upptäcktes.

– Gör man inget åt den cancerformen så dör man. Men eftersom den är så snabbväxande märker man den oftast i tid. Jag opererades, fick cellgifter och tappade allt hår.

Fredde Granberg blir lite spänd i kroppen när han talar om den här tiden. Men det är allt. Han tittar mig fortfarande i ögonen. Rösterna är fortfarande behagliga. En förklaring till lugnet skulle kunna vara att det här hände för 17 år sedan. En annan skulle kunna vara att värre saker har hänt sedan dess.

Men så långt i historien har vi inte kommit än. Vi går in på ett fik i Årsta. Det serveras vanligt bryggkaffe. Klientelet består av pensionärer och byggarbetare.

– Sådana här ställen brukar jag sitta och skriva på. Jag gillar det. Det får inte vara som inne i stan

där alla har med sig en dator, då blir det ju som i ett kontorslandskap, säger Fredde Granberg med avsmak.

Han har alltid tyckt om att gå dit ingen annan går. Vara independent. Underground.

– Alternativet till det rådande har varit min grej. Den skitigare versionen. Det har alltid varit kul. Jag har aldrig velat bräcka det som finns eller ta över någons tron. Jag har alltid kört min egen grej vid sidan av.

Så du var inte en sådan som ville tävla med andra i skolan?

– Nej, inte alls! Jag fick inte ens vara med när det spelades fotboll. Jag bara tåfuttade. Haha, det kanske är därför det blev så här! Jag gjorde det som blev kvar liksom!

Han drar en hand genom håret. Berättar att han var tillbakadragen som liten.

– Jag har aldrig varit den coola tuffingen. Humorn har varit mitt sätt att bryta blygheten. I plugget gjorde jag serier där eleverna, lärarna och rektorn figurerade som karaktärer. Folk garvade, och då mådde jag bra. Jag gjorde skoltidning också. Ja, inte den riktiga då, utan alternativet så klart! Den var roligare och fräckare.

Tidningen tryckte Fredde upp på farsans jobb – på Fantomen där pappa Ulf Granberg var redaktör.

– De var så jävla knäppa de som jobbade där. De var som tidningen. Jag ville bli serietecknare tidigt.

Han minns det som kravlöst. – Morsan och farsan har aldrig sagt att jag måste bli något speciellt. Jag har bara drivits av lust och aldrig känt att jag behöver prestera för att vara bra.

Vi fyller på kaffemuggarna. Tuggar i oss Mariekex. Fredde Granberg är som en uppenbarelse bland de enkla träborden – en udda fågel i sin kostym med blanka revärer.

” Gör man inget åt den **cancerformen** så dör man. Jag opererades, fick cellgifter och **tappade allt hår**.

Foto: BJÖRN LINDAHL

2010. Kändistata – och kritikersågade – polisparodin Kommissarie Späck.

– Den här stassen köpte jag till premiären av *Kommissarie Späck*, säger han och greppar kavajslagen.

Filmen, som gick upp på bio 2010, är en parodi på kriminalserien *Beck*. Den sågades av kritikererna, men det var inget nytt för Fredde Granberg som har fått skit för nästan allt han har gjort.

– I början när jag fick dåliga recensioner blev jag sur, men sedan tänkte jag att vem fan bryr sig. En dag bestämde jag mig bara för att skita i det. Och nu känner jag så på riktigt. Jag bryr mig varken om kritikerna tycker bu eller bä, så länge som jag själv gillar det jag gör.

Även produktionsbolag har dissat honom.

– På pitchmöten har folk garvat läppen av sig och sagt: "Haha, satan vad roligt, det här kan vi inte köra!" Det är Sverige. Jag är inte någon fan av jante, vi är inte kompisar. Följer man bara reglerna kommer det aldrig något nytt. Alla framsteg har fötts av misstag, så man måste våga gå emot.

Hur har du vågat göra det?

– Det började nog med att jag bara körde på. Att jag har kastat mig ut. Full gas, liksom.

Han tittar ner. Tänker efter.

– På något sätt har jag nog gjort

så för att dölja att jag inte kan. Det var som när jag var barn och aldrig lärde mig dyka. Då rusade jag ut på bryggan och gjorde "bomben" i stället. Så löste det sig. Den stilen har jag bara fortsatt med, tror jag.

Han tittar ner igen.

– Sedan har jag varit med om en hel del tråkigt. Det har fått mig att inse att livet är för värdefullt för att tas på blodigt allvar.

Hur menar du?

– Det har gjort att det har blivit väldigt högt i tak. Händer det något trist kan jag tänka att det bara är en skitgrej. Det blir inte så uppstressat. På det sättet är det bra att ha gått igenom svåra saker.

Så låt oss prata om de svåra sakerna i Fredde Granbergs liv. Fem år efter testikelcancern skulle han bli pappa. Hans flickvän hade gått två veckor över tiden. Då lossnade moderkakan och barnet dog.

– Vi fick klä på henne och säga hej då.

Man kan tycka att det räcker så. Att det är nog med sorg för en människa. Men det tyckte inte den som bestämde över Fredde Granbergs öde. Sju år senare fick hans syster tillbaka en cancer som hon hade haft tidigare, i en mycket all-

Självporträttet

” Jag ville bli serietecknare när jag var liten.

varlig form. Han slutade arbeta och var med henne i princip ett år. Det var tungt, men hon klarade sig.

Men hur klarade Fredde sig? Hur hanterar man att leva så nära döden i över tio år? Det är den fråga jag ställer.

– Allt går liksom, på något sätt. Men jag har mått dåligt också. Och ätit lyckopiller. Medicinen gör att man slipper må så där dåligt hela den tid som det tar för depressionen att läka ut. Men det går inte att jobba då. Den tar bort alla toppar och dalar.

I dag är Fredde Granberg pappa till nioåriga Stella och tvillingarna Molly och Dante, som kikade ut i världen i somras. Han arbetar halvtid – vi ser honom till exempel i SVT:s julkalender – men säger samtidigt att han inte skiljer på jobb och fritid.

– Jag gör ju bara det jag tycker är kul. Mitt jobb är min hobby. Jag tycker det är asskönt att sätta mig och skriva en söndag när alla andra sover till ett och gnäller: "Öööh, fan i morgon är det måndag."

Han ler varmt. Säger rakt ut: – Det är ju rätt kul ju, livet! I framtiden vill han göra Sveri-

ges första animerade 3D-film. Han har också planer på ett gemensamt projekt med sin gamla kollega Peter Settmann. Men viktigast är något annat.

– Det är min familj. Efter allt jag har varit med om så vet jag att när det väl kommer till kritan är ens nära och kära det enda som betyder något.

Tar du dig tid att vara med dem då?

– Absolut. Jag bokar inte på mig för mycket. Jag drivs inte av stolar. Har inget behov av att samla på mig någon von Anka-hög. Och har inget behov av att synas heller. Jag tycker bara om att göra roliga grejer. Jag behöver inte odla mitt ego.

Till sist tänker Magda:

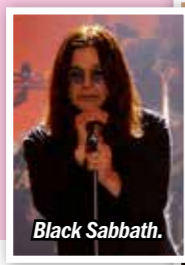
Jag har sällan haft så trevligt som när jag intervjuade Fredde Granberg. Vi ägnade ingen tid åt kallprat. Ingen tid åt att försöka bryta isen. Det fanns helt enkelt ingen is att bryta, ingen tröskel att komma över. Det var som att träffa en gammal vän.

3x favoritlåtar...

"Fy fan vad svårt, jag älskar ju musik, kan jag inte få lista de 100 bästa?"

1. *Solitude*, Black Sabbath.
2. *Riders on the storm*, The Doors.
3. *Wild indian woman*, Free.

Black Sabbath.

The Doors.

4x senast...

...jag grät: "När tvillingarna föddes. Jag gråter jävligt sällan, tyvärr. Jag kan inte riktigt det."

...jag dansade: "När jag träffade min fru 2009. Det var på Hell's Kitchen halv fyra på morgonen."

...jag körde för fort: "I dag."

...jag skämdes: "Jag skäms ju aldrig. Jag skäms inte för mig själv. Och inte för andra."

Fredde med fru Carola.